

500

de adevăruri

UIMITOARE

despre

ROMÂNIA

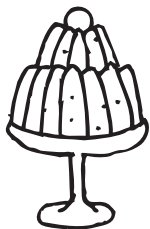
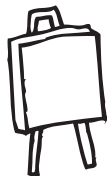
Ediția a II-a

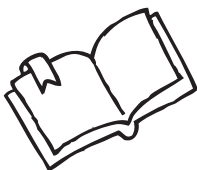
Editura Paralela 45

Redactare: Mihaela Cosma, Ionuț Burcioiu
Corectură: Ionuț Burcioiu
Tehnoredactare & DTP copertă: Liviu Stoica
Pregătire de tipar: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
500 de adevăruri uimitoare despre România. – Ed. a 2-a. –
Pitești : Paralela 45, 2025
ISBN 978-973-47-4384-1
087.5

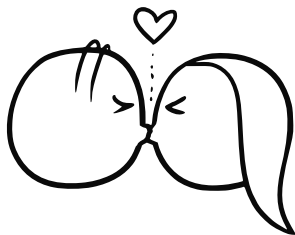
ARTĂ ȘI CULTURĂ

Poarta Sărutului

Știi că Poarta Sărutului, creată de sculptorul român Constantin Brâncuși, este cel mai mare monument al sărutului din lume? Se află la Târgu Jiu și face parte dintr-un ansamblu

care include Masa Tăcerii, Aleea Scaunelor și Coloana fără Sfârșit (sau Coloana Infinitului).

Coloana fără sfârșit (sau Coloana Infinitului)

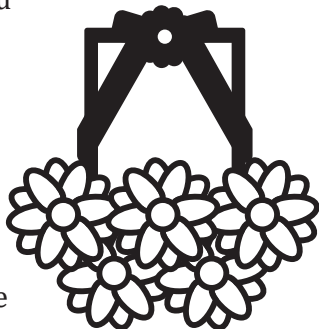
Știi că denumirea originală a Coloanei fără Sfârșit (sau Coloana Infinitului), creată de sculptorul român Constantin Brâncuși, a fost **Coloana recunoștinței fără sfârșit**? Ea a fost dedicată soldaților români din Primul Război Mondial căzuți în 1916, în luptele de pe malul Jiului.

Mausoleul de la Mărășești

Cel mai mare mausoleu
din lume închinat
Primului Război
Mondial se află
în România!
Este Mausoleul
de la Mărășești și
adăpostește rămășițele
a 5 073 de soldați și
ofițeri.

Știi că...

...Prima proiecție de
film din România a
avut loc în București,
în 27 mai 1896, la
cinci luni după prima
proiecție publică de la
Paris?

RECORD:

Cel mai bătrân pianist

Recordul mondial pentru cel mai bătrân pianist îl deține Cella Delavrancea (1887–1991), fiica cea mare a scriitorului Barbu Ștefănescu Delavrancea. Ea a susținut ultimul său recital la vârsta de 103 ani!

RECORD:

Cel mai bătrân actor

Actorul Radu Beligan (1918–2016) este considerat de Cartea Recordurilor drept cel mai longeviv actor de teatru din lume.

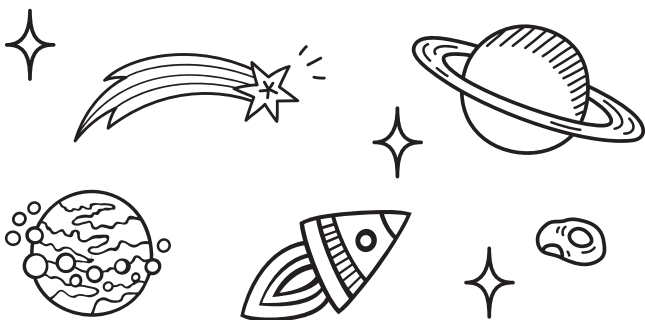

RECORD:

Cel mai bătrân cioban

Ștefan Gros, zis Moș Ștefan, din satul hunedorean Vâlcele, a ieșit la pensie în 2018, la vârsta de 100 de ani!

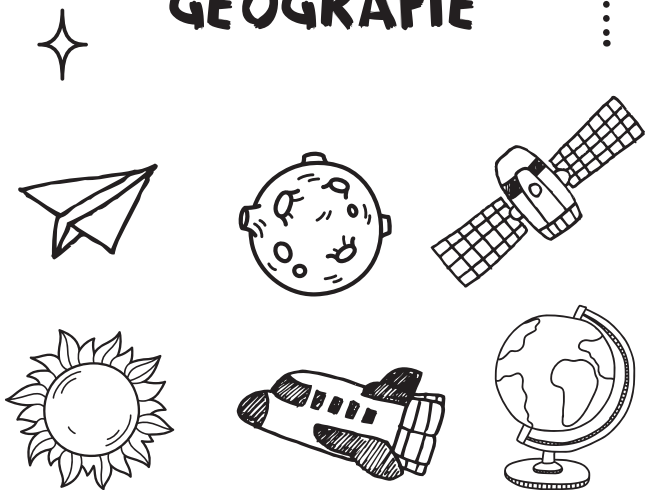

.....

GEOGRAFIE

.....

Aria totală

Aria totală a României este, după ultima actualizare cadastrală, realizată în 2017: 238 397 km².

Populația

După criteriul domiciliului, potrivit unei statistici din 1 iulie 2024, România numără 21 778 957 locuitori.

Știi că...

...Singurul râu din România care curge de la sud la nord este râul Nicolina, din județul Iași?

RECORD:

Cea mai lungă peșteră

Situată în Munții Apuseni, peștera

Vântului este cea mai lungă peșteră descoperită în România.

Are peste 42 de kilometri!

✦ ✦

Știi că...

+

...Centrul geometric al țării este situat în punctul de întâlnire al paralelei 45 longitudine nordică cu meridianul 25 longitudine estică (la 100 km N-V de București, capitala României)?

...Lungimea totală a granițelor României măsoară 3 150 km?

✦

RECORD:

**Cele mai lungi ape curgătoare
din România**

(lungimea apei pe teritoriul României)

- fluviul Dunărea: 1 075 km
- râul Mureș: 761 km
- râul Olt: 615 km
- râul Prut: 742 km
- râul Siret: 559 km

RECORD:

Cel mai lung defileu

Defileul Porțile de Fier este cel mai lung din Europa. În acest loc, Dunărea separă Munții Carpați de Balcani.

Marea Neagră

Fundul Mării Negre este un loc prielnic de fosilizare extrem de interesant. Pentru că la adâncimi mai mari de 200 de metri nu există oxigen, toate epavele care au ajuns acolo de-a lungul timpului au fost conservate perfect.

Știi că...

...În Dobrogea există un canal – Canalul Dunăre-Marea Neagră – care se află pe locul trei în lume după Canalul Suez și Canalul Panama (ca lungime a unei căi de navigație create de om)?

ISTORIE

Prima carte în limba română

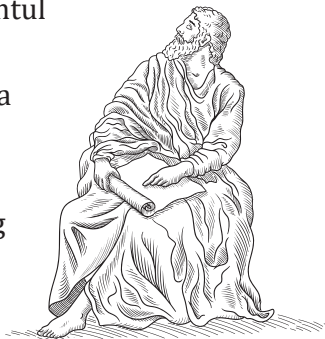
În data de 3 mai 1560, la Brașov, Diaconul Coresi și Tudor diacul (copist) începeau tipărirea *Tetraevanghelului*, o carte într-o limbă română curată, pe care o înțelegem cu ușurință și astăzi, ce va apărea în data de 30 ianuarie 1561.

RECORD:

Cel mai vechi document în limba română

Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung (1521) este cel mai vechi document păstrat, scris în limba română. Ea a fost descoperită în 1894 de Friedrich Stenner, în Arhivele Naționale ale județului Brașov, unde se păstrează și astăzi. Documentul original pe hârtie, cu pecete aplicată pe verso, se referă la mișcările militare ale otomanilor la Dunăre și la trecerea lui Mohammed-Beg prin Țara Românească.

Prima civilizație europeană

Cultura Cucuteni (5500–3500 î.H.) este cea mai veche civilizație atestată din Europa, precedând civilizațiile din Sumer și Egiptul Antic cu câteva sute de ani. Cucutenii au fost predecesori ai poporului dac, respectiv ai românilor de astăzi, ocupând un teritoriu care se întindea din nord-estul regiunii Transilvania, Moldova și până în Ucraina.

Coroana de Oțel

Coroana de Oțel reprezintă coroana regală a României, care a fost turnată din țeava unui tun otoman capturat în timpul Războiului de Independență din 1877–1878, în bătălia de la Plevna din 30 august 1877. Carol I a ales oțel, și nu aur, pentru a simboliza vitejia ostașilor români.

Cloșca cu puii de aur

Nu este vorba despre o cloșcă adevărată, ci de cel mai important tezaur din aur și pietre prețioase descoperit vreodată în Europa.

A fost găsit în anul 1837 de către un localnic din Pietroasele (un sat aflat la 20 km vest de orașul Buzău), în timp ce scotea blocuri de calcar dintr-o carieră din zonă.

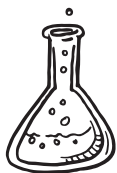

Știi că...

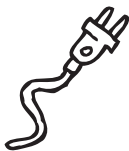
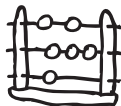
...Până în 1922, când a fost descoperit mormântul lui Tutankamon, Tezaurul de la Pietroasa a fost cel mai mare din lume?

...Începând cu 2013, România are cel mai mare steag național din lume? Cântărește 5 tone, măsoară 349 m lungime și 227 metri lățime.

STIINȚĂ , SI' TEHNICĂ

Știi că...

...În România există 558 de spitale și 74 402 de medici (conform unei statistici din 2024)?

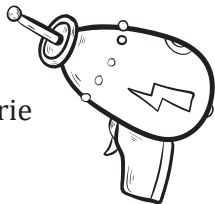

RECORD:

Cel mai puternic laser din lume

România se poate mândri cu cel mai puternic laser din lume, construit de oamenii de știință români, alături de specialiști din alte țări. Laserul se găsește la Măgurele, în cadrul Institutului pentru Fizică și Inginerie Nucleară.

Primul zbor cu un avion cu reacție

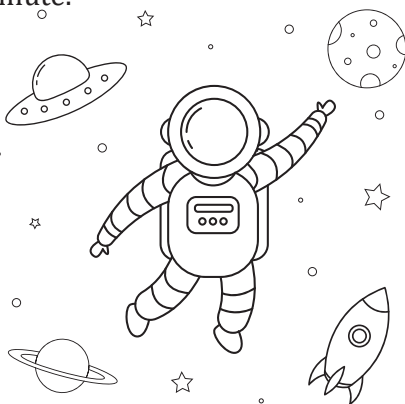
În 1910, la doar 24 de ani, Henri Coandă a creat primul motor cu reacție, premergătorul avioanelor turboreactoare din zilele noastre, devenind astfel părintele aviației cu reacție.

Primul român în spațiu

Cu siguranță ai auzit de Dumitru Prunariu, primul român care a făcut un zbor în spațiul cosmic, în 14 mai 1981. Astronautul a petrecut în spațiu șapte zile, 20 de ore și 42 de minute.

Știi că...

...Și în România există o agenție spațială? Se numește ROSA, de la Romanian Space Agency, și se ocupă de cercetarea spațiului începând cu anul 1991.

SPORT

Primul sportiv român care a participat la Jocurile Olimpice

Aflat la Paris, unde studia, Gheorghe Plagino s-a înscris la concursurile de tir de la Jocurile Olimpice, ediția 1900. Chiar dacă a luat parte cu titlu individual, el va fi considerat ani mai târziu primul sportiv român participant la Jocurile Olimpice. După ce a nimerit 11 dintre cele 20 de talere, Plagino s-a clasat pe locul 13 dintr-un total de 31 de trăgători.

Știi că...

...Oina ar putea fi strămoașa jocului de baseball? Mulți cred că baseballul de azi a fost inspirat de doi români din Alba Iulia, înrolați în armata americană, care i-au învățat pe tovarășii lor jocul românesc de oină.

RECORDURI MONDIALE TRĂSNITE

RECORD:
**Cea mai lungă scrisoare
 pentru Moș Crăciun**

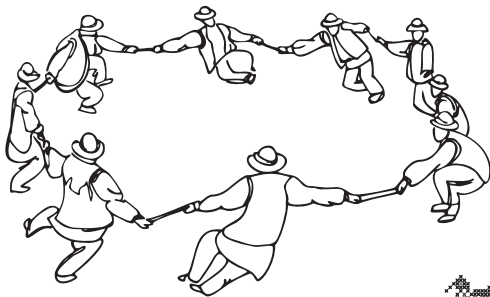

2 000 de elevi din Brașov i-au trimis lui Moș Crăciun cea mai lungă scrisoare din lume, care măsoară aproape 415 metri lungime! Scrisoarea a ajuns în Laponia și i-a fost înmănată personal Moșului de o delegație din România. Dorința comună adresată de copiii români a fost ca Moș Crăciun să salveze pădurile și planeta.

RECORD:
Cea mai mare horă

România deține și recordul pentru cea mai mare horă din lume, la care au luat parte 13 828 de oameni. Evenimentul a avut loc în orașul Slatina, în 24 ianuarie 2006, de Ziua Marii Uniri.

RECORD:

Cea mai mare pască din lume

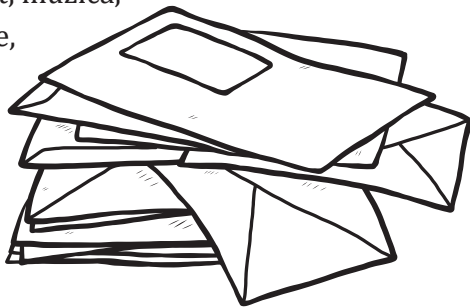
În 2009, municipiul Rădăuți, din județul Suceava, a bătut recordul pentru cea mai mare pască din lume. Aceasta a avut un diametru de peste 2 metri și a cântărit 170 kg.

RECORD:

Cele mai multe scrisori primite

Gabriel Antoniu Lavrincic a primit în timpul vieții sale 22 018 scrisori, mai exact între anii 1987 și 1991. Gabriel a început corespondența cu mai mulți prieteni din URSS pe când avea 11 ani. Pentru a putea comunica cu ei despre diverse subiecte (cultură, istorie, geografie, sport, muzică, cinema, filatelie, cosmos, natură sau animale), a învățat limba rusă și limba engleză.

CELE MAI FRUMOASE TRADIȚII ROMÂNEȘTI

Desprinse din negura veacurilor și călătorind de-a lungul acestora, ca parte din viața oamenilor, unele dintre tradiții există și astăzi, în pofida avansului tehnologic și a dezvoltării civilizației contemporane. Ne oprim atenția, în cele ce urmează, asupra câtorva dintre cele mai frumoase tradiții românești.

SĂRBĂTOAREA PAȘTELUI

Sărbătorirea Paștelui este una din cele mai frumoase tradiții românești. Pentru această sărbătoare se înroșesc ouă, se gătesc, în mod tradițional, mâncăruri cu miel și se coc cozonaci.

Încondeierea sau „împistritul” ouălor reprezintă un obicei străvechi în tradiția românească. Ouăle încondeiate sunt o mărturie a

datinilor, a credințelor și a obiceiurilor pascale, reprezentând un element de cultură spirituală specific românească. Motivele ornamentației ouălor încondeiate sunt numeroase, și fiecare motiv se prezintă în mai multe variante, care se diferențiază în funcție de localitate. Nicăieri însă acest obicei nu este ridicat la nivel de artă ca în Bucovina. Ca motive folclorice utilizate sunt: spicul, soarele, frunza etc. În Muntenia și Oltenia, motivele ornamentale

